

Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Європейський інститут ім. М.Коперніка Університету економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет харчових технологій
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»

З Б І Р Н И К М А Т Е Р І А Л І В

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»
(електронне видання)**

23-24 березня 2023 року

Біла Церква –2023

ЗМІСТ

Секція 1. Сучасні вектори розвитку перекладацької діяльності в умовах інтернаціоналізації вищої освіти

Ігнатенко В.Д. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЙ ПЕРЕКЛАДУ.....	7
Михайленко О.О. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВОГО ПЕРЕКЛАДУ: ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ НАПРЯМ	9
Тарасюк А.М. RENDERING STYLISTIC PECULIARITIES OF SYNTACTIC CONSRUCTIONS IN JANE AUSTEN'S PROSE IN UKRAINIAN TRANSLATIONS.....	11
Береговенко Н.С. СУБ'ЄКТИВНЕ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ОЦІНКИ В СЕРЕДНЬО-АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ «КЕНТЕРБЕРІЙСЬКИХ ОПОВІДЕЙ» ДЖЕФФРІ ЧОСЕРА).....	15
Глінкін А.С., Федоряка Л.Д. ВІДТВОРЕННЯ МЕТАФОР В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ Ф.С. ФІЦДЖЕРАЛЬДА «ВЕЛИКИЙ ГЕТСБІ».....	18
Пилипенко І.О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНОГО СЛЕНГУ	21
Гулісва Д. О., Байдалова Д. О. ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНІ І ГЕНДЕРНО-НЕЙТРАЛЬНІ ОДИНИЦІ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ.....	23
Sovhar O.M. ON SPECIFICS OF MILITARY INTERPRETERS/TRANSLATORS TRAINING.....	27
Демченко Н.С. НЕОЛОГІЗМИ: ВПЛИВ НОВИХ СЛІВ НА МОВУ.....	30
Чернищук Ю.І. ФРАЗЕОЛОГІЗМ У СУЧАСНОМУ МОВЛЕННЄВМУ ПРОСТОРІ.....	33
Захарова Н.О. МІЖМОВНА ОМОНІМІЯ В АНГЛО-ФРАНЦУЗЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ.....	35
Філінський В.Ю. НЕОЛОГІЗМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	38

Секція 2. Професійно-орієнтоване навчання іноземних мов і культур

в умовах міжнародної академічної мобільності: педагогічні та психологічні аспекти

Цвид-Гром О.П. МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ....	41
Sovhar H. THE IMPORTANCE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION FOR GLOBALIZATION OF EDUCATION.....	43
Мельник Л.М., Грек І.М. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «ФІЛОСОФІЯ».....	45
Ордіна Л.Л. СОЦІОКУЛЬТУРНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА-ПЕРЕКЛАДАЧА ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	47
Мельченко О.В. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	49
Gronier T. L'ENSEIGNEMENT D'UNE LANGUE VIVANTE : APPROCHE INTERDISCIPLINAIRE.....	52
Майер Н.В. ШЛЯХИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ.....	55
Марчук В.В., Хом'як О. А. СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ РІЗНИХ ВИДІВ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ.....	57

Список використаних джерел

1. Фіцджеральд Ф. С. Великий Гетсбі (переклад М.Пінчевського) / Френсіс Скотт Фіцджеральд. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1164> – (дата звернення: 3.03.2023).
2. Fitzgerald F. S. The Great Gatsby / Fransis Scott Fitzgerald URL: <http://gutenberg.net.au/ebooks02/0200041h.html> – (дата звернення: 9.03.2023).

УДК:81'25:81'276.6:327

ПИЛИПЕНКО І.О., ст. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНОГО СЛЕНГУ

У даній роботі автор концентрує основну увагу на дослідженні особливостей перекладу та найбільш доцільних методах передачі політичного сленгу з англійської на українську мову та навпаки.

Ключові слова: політичний сленг, транскрибування, транслітерація, калькування, лексико-семантичні заміни.

Проблема сленгової лексики не є новою для мовознавства. Адже сленг – це загальноживана лексична одиниця як в англійській, так і в українській мовах, що тісно пов'язана з іншими соціальними діалектами [1, с. 12]. Однак і в наш час сленг став причиною суперечок і дискусій серед багатьох видатних дослідників мови.

Головною проблемою перекладу політичного сленгу є саме складність підбору відповідника, оскільки вибір виразу мовою перекладу напряму залежить від уточнення значення слова в конкретному контексті. Остаточний варіант перекладу повинен не тільки передавати точне значення сленгового терміна, а й відобразити його експресивно-стилістичний підтекст. Через семантичні відтінки українського та англійського сленгу неможливо отримати повний перекладний еквівалент, оскільки лексика однієї мови ніколи не буде повністю покрита лексикою іншої.

Уважне вивчення статей політичного змісту з інтернет-джерел, газет, виступів різних політиків у програмах на радіо та телебаченні дозволило нам дійти висновку, що велика кількість політичних сленгових слів, ймовірно, вперше вживається в політиці та не зафіксовані відповідними словниками. Тому рекомендується всебічне дослідження найбільш релевантних способів передачі значення політичного сленгу та аналіз доцільності використання перекладацьких трансформацій у конкретних ситуаціях.

До основних типів лексичних трансформацій належать: перекладацьке транскрибування і транслітерація, калькування та лексико-семантичні заміни (конкретизацію, генералізацію тощо). До складних лексико-граматичних трансформацій належать: антонімічний переклад, експлікацію (описовий переклад) та метод компенсації.

У багатьох випадках *прийом експлікації*, тобто описовий переклад виявився доречним під час перекладу політичного сленгу. Це лексико-граматична

трансформація, під час якої лексичні одиниці мови оригіналу замінюються фразами, що пояснюють їх значення, але недоліком описового перекладу є багатослівність.

Яскравим прикладом є сленг, який останнім часом з'явився в політичних промовах. Наприклад, слово *Grexit* використовується в такому контексті: «*Grexit: three reasons it should not be treated lightly*» [6].

Цей політичний сленгізм є результатом словотворення, під час якого повна основа одного слова зливається зі скороченою основою іншого слова, утворюючи нове слово. *Grexit* походить від об'єднання коренів слів «*Greek*» та «*exit*». З контексту ми розуміємо, що цей політичний сленг стосується раптового виходу Греції з єврозони.

Доволі актуальними в українській політиці є сленгізми «кидала» та «кидалово». Слово «кинути» у тлумачному словнику сучасного сленгу має таке значення – *навмисно не виплатити обіцяну винагороду*[2]. Звичайно, можна перекласти дану лексичну одиницю як «*throw*» або «*fling*» але професійний перекладач не зможе цього зробити, оскільки такий переклад не матиме відповідного змісту для носія англійської мови, тому правильний переклад буде щось на кшталт: *purposely not paying reward*. Таким чином, наступні дві одиниці сленгу матимуть такі значення англійською мовою: «кидала» - *person who purposely don't pay reward*, «кидалово» - *purposely not paying reward*.

Перекладачі також можуть вдаватися до компенсації або *генералізації*, якщо в цільовій мові немає функціональних аналогів або відповідників-синонімів. Суть компенсації полягає в перенесенні елементів змісту певної одиниці оригінального тексту, які були втрачені під час процесу перекладу, у цільовий текст іншим способом, не обов'язково в тому самому тексті чи частині речення, що й оригінальний текст.

В українській політиці є сленговий термін «дерибан». *Дерибан* - *незаконний розподіл влади або розкрадання майна, коштовностей, грошей тощо* [2]. У англійських словниках нелітературних слів можна знайти кілька сленгових слів із приблизно схожими значеннями: *carveup, cutup, pieceup, whackup*.

У тих випадках, коли спосібексплікації, компенсації або генералізації з ряду причин не має значення, єдиним виходом є введення нового слова. Це одне з найскладніших завдань для перекладача, тому що в цьому випадку він стає творцем нової лексеми рідною мовою і бере на себе велику відповідальність, оскільки вводить слово, відповідно, найдоцільніше використовувати транслітерацію. Також слід зазначити, що в цьому випадку перекладач повинен пояснити свій переклад: або в дужках після перекладу, або у вигляді примітки в тексті перекладу.

Політичні терміни передаються за допомогою транскрипції та транслітерації, які часто є новими поняттями в мові перекладу (прийоми калькування).

Прикладом сленгуз калькування є «*Certainly the Greek bailout is back on track, and the immediate prospect of Eurogeddon has receded*» [7]. Сленговий термін *Eurogeddon*, використаний у наведеному вище виразі, є поєднанням слів «*Europe*» та «*Armageddon*». Згідно з контексту це слово означає досить небезпечну економічну,

політичну чи військову кризу в Європі. Враховуючи специфіку способукалькування, переклад матиме такий вигляд: *Eurogeddon - Єврогедон*.

Отже, нами були дослідженні одиниці політичного сленгу та проаналізовані перекладацькі трансформації, які найчастіше використовуються для перекладу політичного сленгу. Найбільш актуальними є методи компенсації, генералізації, описовий переклад та методи транскрибування та транскрипції.

Список використаних джерел

1. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу. К.: ЛОГОС, 2002. С. 145-162.
2. Словник сучасного українського сленгу. упоряд. Т. М. Кондратюк. Харків: Фоліо, 2006. 350 с.
3. Flexner S.B. Preface to the Dictionary of American Slang. New Dictionary of American Slang. S.B. Flexner. Comp.by R. Chapman. New York: Harper and Row, 1986. P. 18-28.
4. Barrett G. The Oxford Dictionary of American Political Slang. G. Barrett. Oxford: Oxford University Press, 2006. 322 p.
5. Slang to Standard: How Casual Language Can Become Acceptable. 2015. URL:<https://www.grammarly.com/blog/slang-to-standard-how-casual-language-can-become-acceptable/>
6. The guardian news. URL:<https://www.theguardian.com/world/nils-pratley-on-finance/2015/jan/05/greek-eu-exit-grexit-analysis-tils-pratley>
7. The guardian news. URL: <https://www.theguardian.com/business/2012/nov/30/eurozone-crisis-german-parliament-greece-unemployment>

УДК 811.111.42

ГУЛІЄВА Д. О., канд. філол. наук, доцент

БАЙДАЛОВА Д. О., здобувачка

*Національний технічний університет Харківський політехнічний інститут,
м. Харків, Україна*

ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНІ І ГЕНДЕРНО-НЕЙТРАЛЬНІ ОДИНИЦІ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

Акцентовано увагу на гендерно-маркованих та гендерно-нейтральних одиницях у перекладознавстві. Окреслено складнощі, особливості та значення таких одиниць у роботі з перекладом

Ключові слова: гендер, гендерно-нейтральна лексика, гендерно-маркована лексика, сексизм, перекладознавство.

Термін «гендер» виник у суспільних науках для позначення нових стратегій світового регулювання соціостатевих відносин. З часом гендерні підходи розвинулись майже в усіх гуманітарних і соціальних галузях вітчизняних наук: від соціології, психології, педагогіки, історії, філософії, релігієзнавства, літературознавства та мистецтвознавства до політичних наук, права, наук про державне управління, економіки й статистики[4].